

obrtne, nadalje mesarske, takisto trgovske in druge svobodne in dopuščane obrte.

Ker naslednjih obrtov ni v sodnem okraju postojinskem, namreč obrta mojstrov staviteljev in kamenarjev, obrta trebečih smradotočje, obrta delanja in prodajanja orožja in strelivnih stvari, delanja in prodajanja ognjarskih tvarin, izdelkov in pa vsakovrstnih razpočnih stvari, polaganja plinovodnih cevi, urejanja svečave in dovanja vode, delanja in popravljanja parnih kotlov in delanja kvart, trebalo bi pri sestavljanju pravil to uvaževati.

Od dopuščanih obrtov, uvrščenih v drugo zadrugo, obstoje zdaj le-ti: obrti občasnega prevažanja ljudij, gostilničarski in krčmarski obrti in obrt konjederstva. Zategadelj smeli bi to zadrugo imenovati: Zadrugo vsakovrstnih gostilničarskih in krčmarskih obrtov, voznikov, mesarjev in vseh trgovskih obrtov in drugih v 1) neimenovanih svobodnih obrtov.

Potemtakem mogli bi prvo zadrugo imenovati: Zadrugo rokodelskih obrtov, izimši mesarski obrt, potem fotografije in vseh drugih v 2) neimenovanih dopuščanih obrtov. Te opazke trebalo bi uvaževati pri sestavljanju pravil. Kar se tiče snovanja in okoliša druge zadruge, omenja odsek, da bi v drugo zadrugo uvrščeni mesarji, katerih je osem, s 130 gostilničarji in krčmarji jedno zadrugo, in 23 mlinarjev in žagarjev s 137 trgovci mogli osnovati drugo zadrugo, tako da bi bile v sodnem okraju postojinskem, tri zadruge, od katerih bi jedna imela 137, druga 138 in tretja 160 udov. Ako pa uvažimo, da mnogo gostilničarjev poleg tega zvržuje še trgovski obrt, in da je želeli, da obrtniki snujejo zadruge brez pritiska, potem se treba na to ozirati. Odsek torej predlaga v zmislu želja obrtnikov omenjenega okraja ter v zmislu predloga c. kr. okrajnega glavarstva: „Zbornica izreče naj se v svoji izjavi do slavne c. kr. deželne vlade, da se okoliš zadrugam v sodnem okraju postojinskem določi po rečenem načinu.“ — Predlog je bil sprejet.

IX. Gosp. zbornični svetnik Franc Ks. Souvan poroča o prošnji vasi Studenec občine bloške v političnem okraju logaškem, da se jej dovolijo trije letni semnji za blago in živino.

Iz spisov je razvideti, da tri sosednje občine niso ugovarjale dovoljenju semnjev, dočim ste dve proti dovolitvi, nekoliko radi tega, ker že imajo v občini Bloke, h kateri spada Studenec, na leto pet semnjev ter, ker bi 2. in 3. semenj bila skoraj ista dneva kakor semnja v Loškem Potoku. Z narodno-gospodarskega stališča ne moremo priporočati semnjev, zaradi tega predlaga tudi odsek: Zbornica naj se v svoji izjavi do slavne c. kr. deželne vlade izreče proti dovolitvi dopustila. — Predlog je bil sprejet.

X. Gospod zbornični svetnik Makso Krenner utemeljuje naslednji predlog: Slavna zbornica naj sklene, po predsedništvu naj se poprosi glavno ravnateljstvo c. kr. priv. južne železnice, da se v Ljubljani izdajejo biljeti za okrožno potovanje, Ko je gospod zbornični svetnik Karol Luckmann podpiral ta predlog, bil je jednoglasno sprejet.

Naši dopisi.

Z Dunaja dne 24. februarja. — „Matija led razbija“ in kakor vreme danes kaže, mu to delo še ne bo kmalu pošlo. Tukaj je sicer snega prav malo, vendar pa še sever ali pa burija neprenehoma pihata po širokih ulicah in cestah dunajskih tako, da se človeku ni lahko sprijazniti z vero v to, da se ima čez 25 dni „uradno“ pričeti spomlad, kaj še le kmetijska spomlad, ki bi se imela pričeti že čez 16 dni sv. Gregorja dan.

Letos predpust na Dunaji ne more ferfetati tako živo, kakor se to godi druga leta. Zavolj smrti cesarjevičeve preklicani so brez izjeme vsi plesovi boljših in višjih krogov. Preklicana je celo predpustna reduta na pustni torek, pri kateri je bilo sicer vedno žrebanje dobitke loterije za dunajske uboge. Letos vršilo se bode žrebanje v uradu mestne palače. Z žalovanjem pri dvoru združi se tudi žalovanje vsih boljših krogov glede sijajnega plesanja. — Zavolj tega pa so vendar le javni plesi in pa maskerade dan za dnevom in zelo težko bi bilo število takih plesov zanesljivo dognati drugače kot s pomočjo policije, pri kateri morajo biti oglašeni posebno v ta namen da se mu določijo po eden ali še po več angelov miru in reda v podobi policijskih komisarjev.

Znana shajališča „Sofiensäle“, „Blumensäle“, „Schwender“ še vedno zvonec nosijo med plesišči te vrste. In v teh prostorih napleše se med tednam še tudi katera meščanska hči, s katero pridejo znani stalni plesalci. V sobotih in nedeljah je pa sodrga in gnječa velikanska. Tu plešejo dekletke, kršenice, kuharice, hišine, mojškre, iz med moških pa tudi prava sodrga. Boljših ljudi vidi se le prav po redko, ki si za nekoliko časa prihajajo ogledat direndaj kurentov na Dunaji. To naj zadostuje v označenje dunajskega ljudskega predpusta.

Pa tudi v občinskem življenju kažejo se že znamenja, da se bliža čas spomladanjskih, rednih dopolnilnih volitev v mestni zastop. Sedanji mestni odborniki in taki ki hočejo še le postati, sklicavajo shode, pri katerih se oostro obsojajo sedanje razmere, se pobijajo nasprotniki in se čujejo obljube za bodočnost.

Tudi mestni zastop sam razgreva se bolj kot navadno. Opazovati je že to več let, da klenka še sedanji judovsko-liberalni večini, ker od leta do leta množi se število onih, ki se stavljajo na krščansko stališče, ter se po različnosti imenujejo demokrate, protisemite ali združene kristijane.

Ni dolgo tega, ko je v mestnem zastopu opozicija v neki seji imela samo za 2 glasova manj kot večina, štelo se je 20 glasov ene, 22 glasov druge stranke. Ako se ne motim znajo volitve letošnje spomladi, opozicijo zopet izdatno ojačiti, ker se glasovi za njo zelo in vidno množevajo vsaj v predmestjih vsih brez izjeme. In kadar se to zgodi, tedaj dobi lep naš Dunaj v mnogo ozirih vse drugače lice, dobi namreč tudi na zunaj lice pravega avstrijskega vsem narodom skupnega glavnega mesta. Dejansko je to že sedaj.

Iz Ljubljane. — V državnem zboru prične se danes splošna razprava o državnem proračunu za leto 1889. Kolikor se čuje letos v splošni razpravi ne bo govorilo mnogo govornikov, ker ima ta že v soboto biti končana. Predpustne 4 dni ne bode sej, v prvi postni seji, ki ima biti v četrtek, pa se bode razpravljala vladni predlog o bratovskih zalogah (Bruderladen), za katere se namerava pustiti eno sejo. Potem pa bode neprenehoma tekla nadrobna razprava. Slovenski poslanci govorijo, kolikor se sedaj sodi, vsi pri državnem proračunu. V splošni razpravi oglašen je poslanec Šuklje, vsi drugi zbrali so si vsak po svojem večjem zanimanju izmed predmetov pri nadrobni razpravi. Akoravno se bode velika bitka za koroške Slovence bila pri premembi tamošnjega volilnega reda, bode tudi letošna budgetna razprava pokazala, da se slovenski poslanci nikakor ne dajo motiti, še manj pa ostrašiti z umetno osnovanimi protesti in ugovori koroških Nemcev in nemškutarjev. Borba za narodne pravice koroških in primorskih Slovencev trajala bode toliko časa, dokler se one pravice ne vresničijo. Krik nemškutarjev o motenji sedanjega narodnega miru na Koroškem, je prepuhla fraza in pri razumnih ljudeh ne velja piškovega lešnika. Še bolj neumen pa je ugovor, da bi bilo področje vsakega poslanca omejeno samo na deželo, v kateri je bil izvoljen. Ako bi se sprejelo to načelo, potem pa proč z državnim zborom, in področje njegovo razdeli in razkosa naj se med deželne zборе. Slovenskim državnim poslancem priporočamo toraj tudi dalje še pogumnost in vstrajnost. Do sedaj zmagovali so duševno še pri vsaki borbi, akoravno stvarni vspehi niso bili v razmeri z zmagami, se venderle stvar vedno obrača na bolje in le pri vladi je, da enkrat nasprotnikom odtegne s krepko roko podporo, katero do sedaj nahajajo v njenim osebi. Prepričani smo, da je le še ped časa do one dobe, ko bode Slovenec sam in prosto določeval o osodi svojih narodnih pravic tudi na Koroškem, Štajerskem in Primorskem.

— O stanji osepnic (kozá) na Kranjskem proglasil je uradni list nekoliko statističnega gradiva, katero kaže, da koze po Dolenjskem izrekoma v Krškem okraji, hudo razsajajo in tudi pobirajo mnogo žrtev. Prikazujejo se pa tudi zopet v Ljubljanski okolici in po Gorenjskem. Županom po deželi priporočamo največjo pozornost, in strogost. Vsak slučaj naj nemudoma naznanijo okrajni gosposki, naj strogo pazijo, da se strogo vrše naredbe zoper razširjenje nalezlivke. Le ako vse moči složno sodelujejo, je mogoče take bolezni omejiti na manji kraj, na krajši čas. Pa dolžnost spolnovati morajo vsi. Malomarnost onih, ki imajo večje dolžnosti, maščuje se toliko huje.

— Letošnji Vodnikov ples v ljubljanski čitalnici, ki se je zavolj smrti cesarjevičeve preložil na minulo soboto, bil je sicer sijajen, toda premalo obiskan.

— Dr. Jakob Šegula dal se je vpisati v listo odvetnikov s sedežem delovanja v Celovcu.

— Državni proračun za leto 1889. kaže po ravno razdeljenem poročilu budgetnega odseka skupnih do-

hodkov	542,800.274 gld.
in skupnih troškov	539,980.215 „
toraj presežka	2,820.059 gld.

To je redka prikazen, kakoršne naša država po svojih proračunih ni vajena.

Po državnih računskih sklepih, kaže pač leto 1871. in 1872. presežka: prvo 10,651.553 gld., drugo pa 14,167.933 gld. pa v oni dobi gospodarske povzdige prodajalo se je državno nepremakljivo imetje v veliki meri, dalje pa kaže računski sklep za leto 1886. tudi presežka 2,773.359 gld. nasproti proračunu, ki je kazal primanjkljaja 8,791.930 gld. To leto poveksali so se državni troški za okroglo 5 milijonov, dohodki pa za okroglo 17 milijonov.

Skupne potrebščine za leto 1889. so večje za 17½ milijonov, manje pa za 16 milijonov, toraj v celoti večji za 1,453.287 gld. Največje poveksanje je pri obrestih za državni dolg, ki znaša nad 8 milijonov, največja prihranitev pa je pri užitnini, ki znaša okroglo 11½ milijonov. V dohodkih za leto 1889. proračuna se več: pri direktnih davkih 2,381.000 gld. pri vžitnini nad 12 milijonov, pri tabaku 3 milijone, pri železnicah nad 5 milijonov, pri podporah in dotacijah 2.6 milijonov, po vsem, namreč po odbitku okroglo za 2 milijona nižje proračunanih dohodkov, kaže proračun skupno poviksanje dohodkov za 25.5 milijonov.

— Zapuščina umrlega A. Dreota kaže po sodnijski cenitvi vrednost 658.000 gld.

— Deželni odbornik in muzejni kustos gosp. Karol Deschmann je uže pred 4 tedni težko obolel in uže od 1. februvarija ne more deželnega odbora in muzeja pohajati, bil je uže tudi s svetimi zakramenti previden. Zdaj se je bolezen nekoliko na bolje obrnila.

— Važno za gospodarje. Kranjska c. kr. kmetijska družba v Ljubljani nam poroča, da oddaja tudi letos deteljno seme, katero je potrjeno od dunajske c. kr. pregledne postaje kot prosto predenice (žide). Setev takega semena je edina pomoč proti predenici. Kilogram štajerske (dveletne) detelje velja za družbene ude 63 kr., za neude 68 kr.; kilogram lucerne ali nemške (večne) detelje velja za družbene ude 93 kr., za neude 98 kr. Kdor to deteljo v Ljubljani pri kmetijski družbi naroči, pošlje na polovico zneska za aro. Ravno tukaj je tudi dobiti semenski krompir najboljših vrst 100 kgr. za ude 2 gld. 50 kr., za neude 3 gld.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja — Zadnje seje državnega zbora bile so po vsem malo pomenljive. Prejšnji četrtek razpravljala se je vladni predlog zaradi olajšave pristojbin pri preličevanju ali konverziji tirjatev. Pri tej priliki je dr. Menger, ki si šteje v posebno zasluženje, vtikati se v vsako vprašanje, bodisi da kaj razume o njem ali ne, tudi stavil predlog, da naj se besede vladnega predloga prenarede.